

**Въоръжените сили и сигурността на страната се нуждаят от
нова политика и стратегия**

**мл. лейт. о.з. инж. Петър Велчев,
председател на СВВП**

Уважаеми дами и господа,

Господа офицери от кадъра и резерва на БА,

Предварително обявената тема за дискусия в рамките на ОСОП, формулирана като „Въоръжените сили и сигурността на страната”, звучи много общо и предполага дискусия, изискваща по-голяма времева рамка, от определените от организаторите 2 (два) часа. Едва ли за това кратко време ще успеем дори да очертаем множеството проблемни аспекти на състоянието, в което постепенно изпаднаха Министерството на отбраната (МО) и Българската армия (БА) през последните близо 20 години, като последните 3-4 от тях определяме като особено пагубни. Така общо предложената тема предполага и общи дискусии и постановки.

В шестте предишни заседания във формат ОСОП към МО, тематично бяха очертани проблемните зони и бяха предложени смислени решения и подходи за излизане от тревожната ситуация, в която днес се намират МО и Въоръжените сили (ВС) на Република България. Съюзът на военноинвалидите и военнопострадалите (СВВП) участва активно във всички досегашни заседания на ОСОП и представи на вниманието на ръководството на МО и колегите ни участници в работата на ОСОП, своите писмени и детайлно разработени позиции. Всъщност това са позиции, които принципно отстояваме от години, без да се съобразяваме с каквито и да било конюнктурни, прибързани и нецелесъобразни схеми. Вероятно новото ръководство на МО вече се е запознало с тях. Това проличава и от намеренията за действия, свързани с промени в нормативната рамка, засягаща отбраната и въоръжените сили.

Необходимостта от промени в политиката по отношение на отбраната, СВВП подкрепяше от принципни позиции, които неотменно защитавахме не само с думи, но и с дела. Защото девизът на близо 100-годишната ни организация „Всичко за България” ни задължава да гледаме не само назад в историята, но да съдействаме днес и за в бъдеще за укрепването на БА и националната отбрана. Когато думите ни не бяха чувани, сме излизали на улицата, за да защитаваме каузата на националната отбрана срещу приемането на безумни и опасни планиращи документи и свързаните с тях действия. Ръководството на СВВП не само подкрепи протестните действия на Българската офицерска легия „Раковски”, но и участва в тях с едничката цел – спасяване на Българската армия от разпад и пълна демотивация, както и от ерозиране на държавата и държавността. В специална декларация чрез медиите призовахме нашите членове и симпатизанти да се включат активно в протестите на Легията в София и по места. Показахме, че на България ѝ е нужна политическа промяна, насочена в достатъчна степен към проблемите на БА и отбраната на страната. Също така ясно заявихме, че МО следва да се ръководи от хора със стратегическо мислене и

национално отговорно поведение. Надяваме се, че това е било забелязано и оценено както от военните експерти, така и от обществото ни като цяло.

Произнасяли сме се детайлно за състоянието на всеки от видовете въоръжени сили както поотделно, така и като общ потенциал за провеждане на национална отбранителна операция. Неведнъж с тревога сме изразявали безпокойство по отношение на възможностите на ВС да изпълнят конституционните си задължения, свързани със запазването на териториалната цялост и суверенитета на Република България. Констатирани сме невъзможността днес с това въоръжение, бойна техника, численост и дислокация на ВС, България да осъществява стратегическо възпиране. Изразявали сме своята тревога от невъзможността БА да изпълни ефективно мисията отбрана и мисията подкрепа на населението при мирновременни кризи.

Неведнъж сме алармирали:

1. Че класически изгражданата ни армия постепенно се превръща в експедиционен корпус тип лека пехота за мисии извън националната територия;
2. Че при това състояние на ВВС е твърде възможно охраната на въздушното ни пространство да бъде поета от съседна нам държава членка на НАТО;
3. Че закриването на подводния ни флот (с какъвто сме разполагали още през 1916 г.), отказът от поддръжка на ракетните катери и други необмислени действия, поставят флота в изключително тежко положение ако се наложи да отбранява териториалните ни води и бреговата ивица.

Днес изразяваме нашата надежда, че констатациите на СВВП ще стоят на вниманието на новото ръководство на МО и ще станат негови основни задачи. Одобряваме и ще подкрепяме всички намерения и действия на ръководството на МО, свързани с провеждането на адекватна социална политика спрямо кадровата армия, запасните чиновци и резервистите, ветераните и особено по отношение на военноинвалидите и военнопострадалите. Вероятно преоценката на досегашната социална политика ще доведе и до промени в Устройствения правилник на МО, за да се възстанови дирекция „Социална политика”. Една структура, която днес е крайно необходима както на кадровата, така и на запасната армия на България. Структура в която, надяваме се ефективно, ще функционират отдели и сектори за работа със запасното войнство, военноинвалидите, военнопострадалите и ветераните. Така ще се възстанови и част от законодателството от 1925 и 1936 година по отношение на военноинвалидите и военнопострадалите. Използвам случая отново да напомня, че днес тези заслужили пред Отечеството ни граждани едва оцеляват при изключително тежкото социално положение в което са поставени. Ние не искаме от ръководството на МО и държавата невъзможни и неизпълними неща. Но първата и неотложна стъпка в това отношение следва да бъде направена час по-скоро. Това са спешните промени в Закона за военноинвалидите и военнопострадалите, които да изравнят правата им с тези на ветераните от войните. Това ще бъде стъпка в духа на социалната справедливост и солидарност, изразяваща общественото признание и почит към тези заслужили български граждани.

Що се отнася до военните аспекти на националната сигурност, ние от СВВП няма да престанем да твърдим, че днес на България е необходима армия от смесен

тип. Това може да се постигне чрез възстановяване на наборната военна служба на доброволен принцип и чрез модулно обучение, с цел подготовка на резервисти доброволци за офицерския, сержантския и войнишкия състав на армейския резерв и за една бъдеща Българска национална гвардия. По този начин България ще се сдобие с армия от смесен тип, съставена от постоянно професионално ядро от кадрови военнослужещи, мотивирани наборни военнослужещи доброволци и достатъчен брой подготвени резервисти. Така ще се постигне „плаваща” структура и численост на Въоръжените сили с опции за нарастване на военната мощ и справяне с всички видове военновременни и мирновременни рискове и заплахи.

Още през лятото на 2002 г. ръководството на СВВП подкрепи идеята за изграждане на Национална гвардия в България чрез специално писмо до началника на ГЩ на БА генерал Никола Колев. Ще продължим да отстояваме и занапред тази наша позиция. Нуждаем се от Национална гвардия като доброволен териториален резерв на Българската армия, изпълняващ мирновременни и военновременни функции и задачи. Целта е постигане на „разделение на труда” в областта на националната отбрана. Поради специфичните си мирновременни и военновременни функции и двойното си гражданско-военно подчинение, Националната гвардия следва да се въведе с отделен закон. Ще настояваме за привличане на военноинвалиди и военнопострадали на подходящи щатни длъжности в централната и регионалните структури на Националната гвардия.

Днес, при единодушните констатации за тревожното състояние на ВС, се нуждаем от спешни действия за реанимиране на националната отбрана, от редица законодателни промени и дори цялостно пренаписване на отделни нормативни документи. Участвали сме активно в дискусиите по обсъждането и приемането на Закона за резерва. Продължаваме да твърдим, че по-слаб и по-неефективен закон родната ни военна история не познава. Той не подлежи на изменения и допълнения, а изисква нова философия, нова терминология и нов стратегически подход. Казано по друг начин – нуждаем се от изцяло нов Закон за резерва. Категорични сме, че всички текстове касаещи т.нар. военно обучение и подготовка в средните и висшите училища, следва да се извадят от Закона за резерва, да се пренапишат и да се зложат в законите за народната просвета, за висшето и средното образование.

Подкрепяме всички действия на ръководството на МО, свързани със запазването на структурата на 68-а бр. Специални сили, възстановяването на механизирания батальон в гр. Враца и запазването за нуждите на националната отбрана на ЦАТИП – Змейово. Споделяме заявеното намерение за извършване на нов Стратегически преглед на отбраната, като се надяваме, че този път при осъществяването му ще бъдат привлечени и военнопатриотичните съюзи и организации. Експертната група за анализи в областта на националната сигурност и отбраната, функционираща в СВВП, е в състояние безвъзмездно да предоставя на ръководството на МО становища по всички въпроси, свързани с изграждането на ВС и военната сигурност.

Накрая, от името на Управителния съвет на СВВП пожелавам на ръководството на МО много здраве и решителност за справяне с тежките проблеми и нелеките задачи, свързани с укрепването на ВС и отбраната на страната.